

ЗВІТ
ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ РОБОТУ
УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ ЕКСПЕРТИЗИ СОРТІВ
РОСЛИН
ЗА 2024 РІК

Основні завдання НДР Українського інституту експертизи сортів рослин

- встановлення відповідності вимогам законодавства в сфері охорони прав на сорти рослин документів заявки на сорт рослин, запропонованої заявником назви сорту рослин, інформації наведеної в документах заявки та базі даних Міжнародного Союзу з охорони нових сортів рослин за визначення новизни сорту рослин;
- проведення повного морфологічного опису досліджуваних сортів та загальновідомих сортів для встановлення відповідності досліджуваного сорту критеріям відмінності, однорідності та стабільності;
- встановлення особливостей прояву господарсько-цінних ознак та показників якості досліджуваних сортів за результатами їх випробування для рекомендацій щодо виникнення майнового права інтелектуальної власності на поширення;
- визначення однорідності та ступеню гібридності насіннєвого матеріалу за спектрами запасних білків та ДНК маркерами, визначення типу стерильності ліній кукурудзи на основі ПЛР аналізу;
- порівняльно-правовий аналіз регулювання виникнення, здійснення та припинення прав інтелектуальної власності на сорти рослин в Україні та ЄС;
- оптимізація інформаційної системи та гармонізація до міжнародних вимог та забезпечення автоматизації системи введення, збереження та актуалізації даних в контексті державної реєстрації сортів рослин та/або прав на них;
- проведення комплексної оцінки забезпеченості та використання UIECP та його філіями матеріально-технічних, трудових ресурсів, використання земельно-ресурсного потенціалу, структуру посівних площ;
- проведення аналізу наукометричних ресурсів щодо інформації про цитування науковців UIECP та підвищення публікаційної активності.

Тематичний план науково-дослідних робіт UIECP на 2024 рік

3

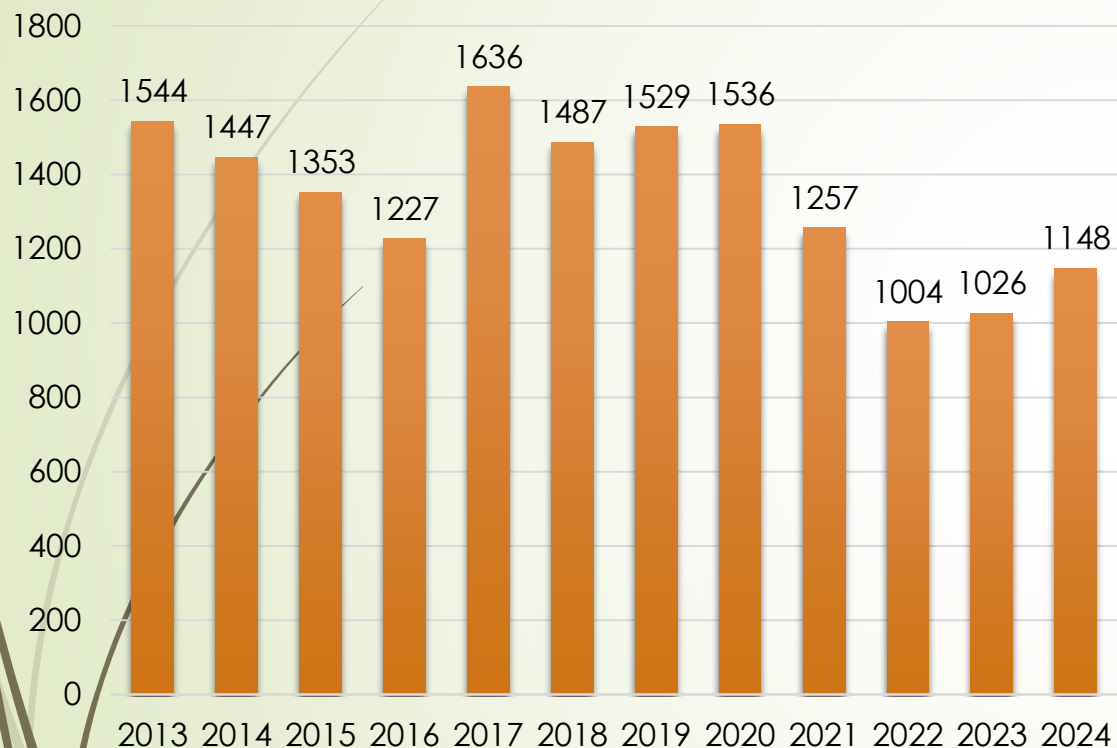
Науково-дослідні роботи, зареєстровані в УкрІНТЕІ

1	Економічне обґрунтування нормативних витрат на проведення кваліфікаційної експертизи сортів рослин Українським інститутом експертизи сортів рослин (0123U103360)
2	Розробка та програмна реалізація системи оцінки сортів рослин за SSR маркерами в рамках кваліфікаційної експертизи на відмінність, однорідність та стабільність (0120U102466)
3	Методичні аспекти впливу метеорологічних умов на формування морфологічних та господарсько-цінних характеристик сортів рослин (0122U200804)
4	Проведення комплексу наукових досліджень щодо адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу у сфері охорони прав на сорти рослин та насінництва (0124U002421)

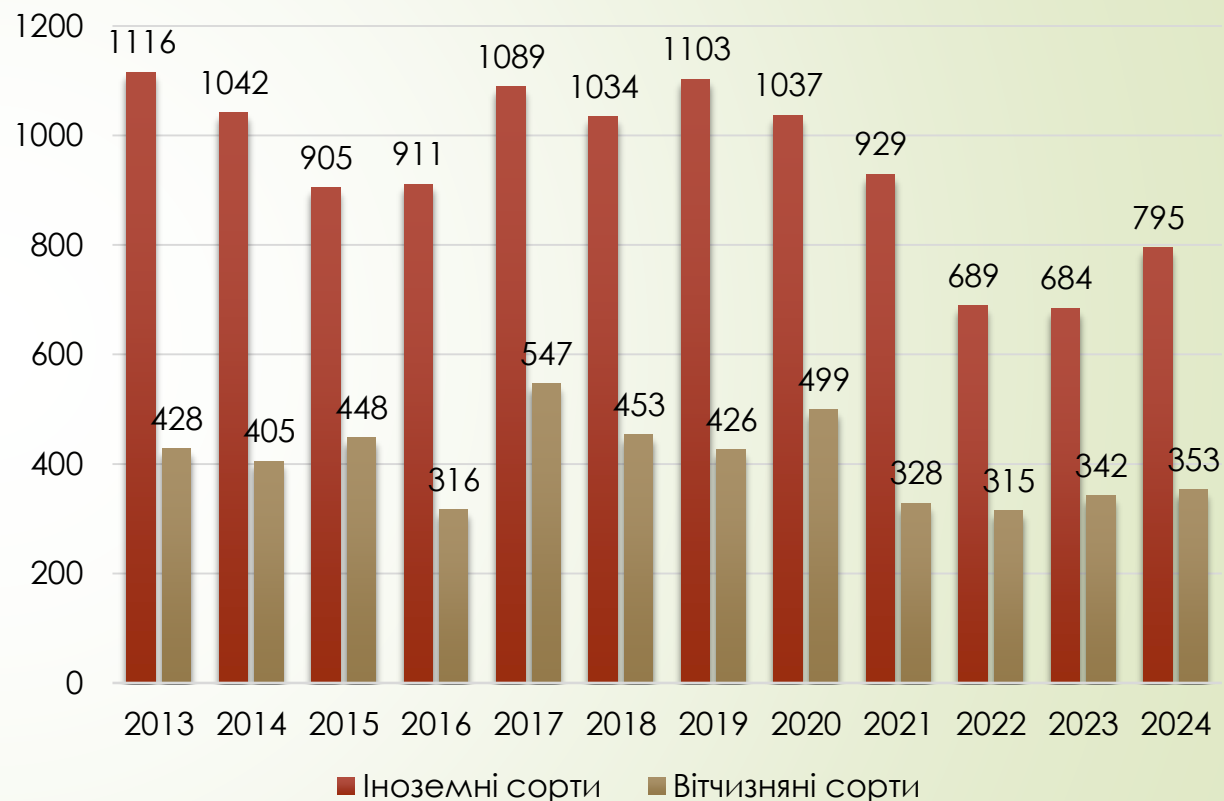
Науково-дослідні роботи наукових структурних підрозділів UIECP

1	Розгляд заявки на сорт рослин, експертизи назви та визначення новизни сорту рослин
2	Кваліфікаційна експертиза сортів рослин на відмінність, однорідність та стабільність, розробка та вдосконалення методичного забезпечення державної науково-технічної експертизи сортів рослин
3	Проведення комплексу аналітичних досліджень з визначення придатності сортів рослин для поширення в умовах Степу, Лісостепу, Полісся у 2024 році
4	Оцінка сучасних сортів сільськогосподарських культур за показниками якості в умовах Степу, Лісостепу та Полісся
5	Використання молекулярних методів аналізу для оцінки сортів в рамках кваліфікаційної експертизи сортів рослин
6	Науково-технічні аспекти розробки інтерфейсів прикладного програмування (API) для компонентів інформаційної системи Українського інституту експертизи сортів рослин
7	Дослідження ефективності функціонування Українського інституту експертизи сортів рослин
8	Проведення ділянкового (грунтового) сортового контролю ботанічних таксонів озимого та ярого типу розвитку під урожай 2024 року

Динаміка подання заявок на сорти рослин з метою реєстрації прав, 2013-2024 рр.

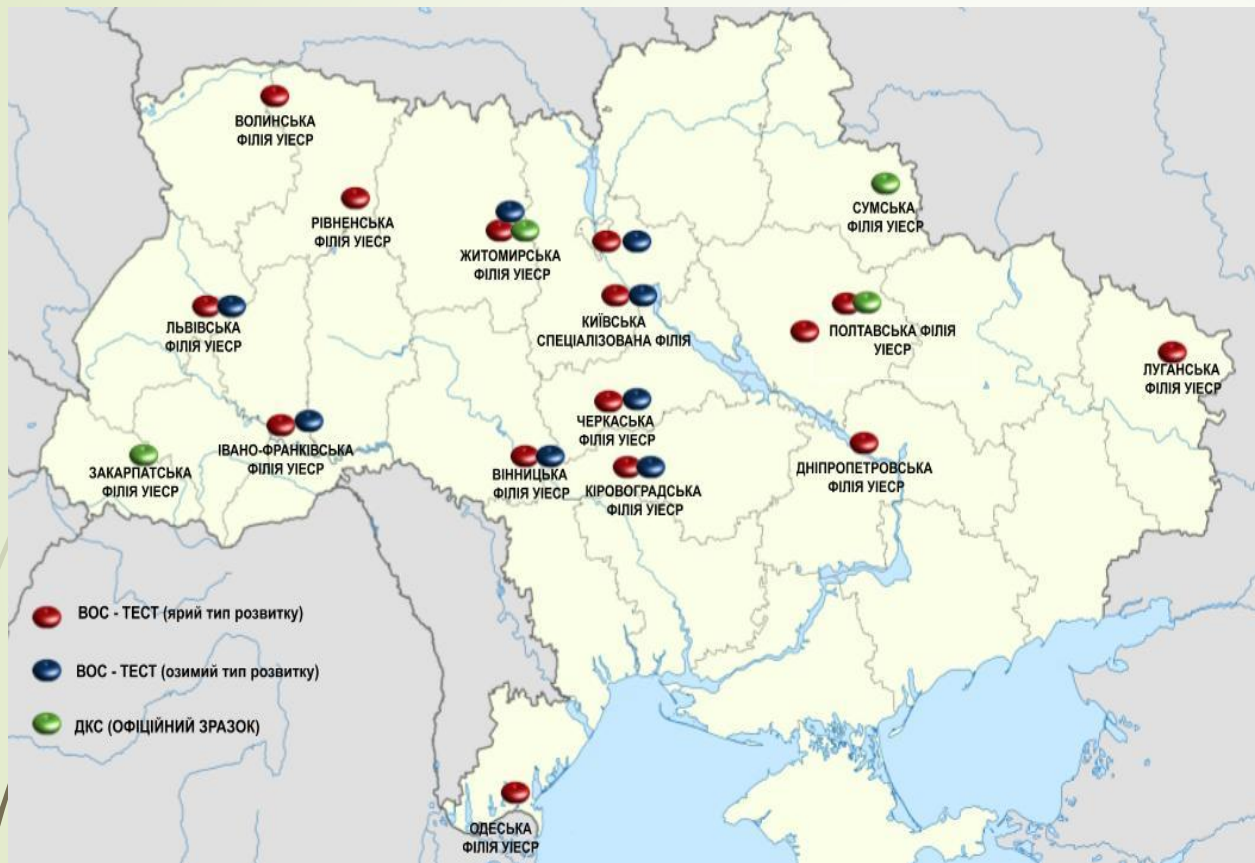

Динаміка подання заявок на сорти рослин з метою реєстрації прав за країною походження сорту, 2019-2024 рр.

* 295 заявок на сорти рослин з метою реєстрації прав за спрощеною процедурою відповідно до статті 12.

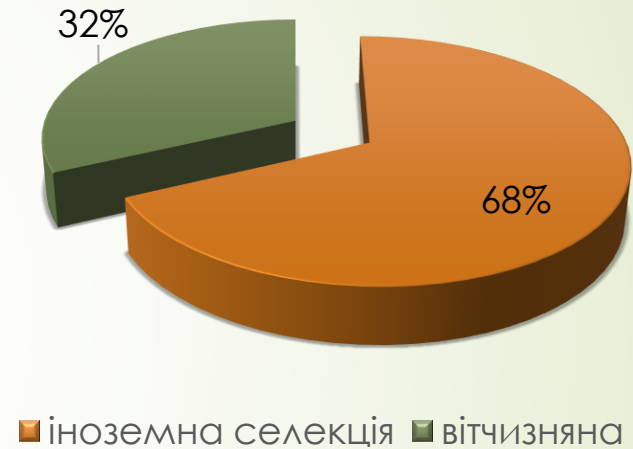
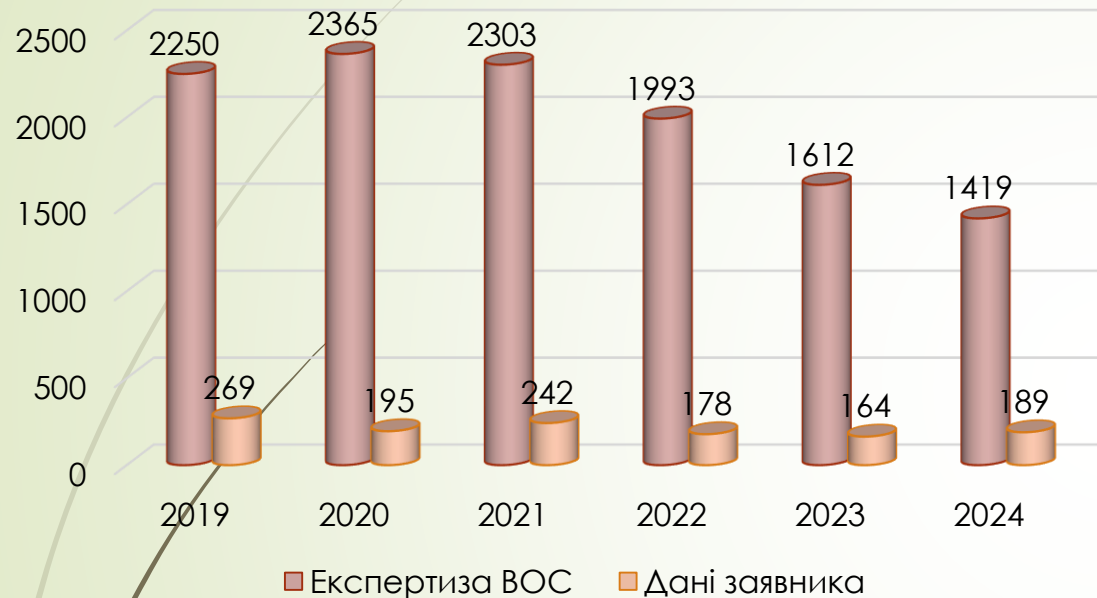
Кваліфікаційна експертиза на ВОС в 2024 році

Закладання польових дослідів на ВОС в 2024 році:

- **8 пунктів дослідження** – 448 сортів озимого типу розвитку
- **14 пунктів дослідження** – 1573 сорти ярого типу розвитку
- **4 пункти дослідження** – 1156 зразків сортів рослин, що розмножуються вегетативно (з них 170 сортів картоплі)

Динаміка кількості сортів кваліфікаційної експертизи на ВОС в розрізі 2019-2024 рр.

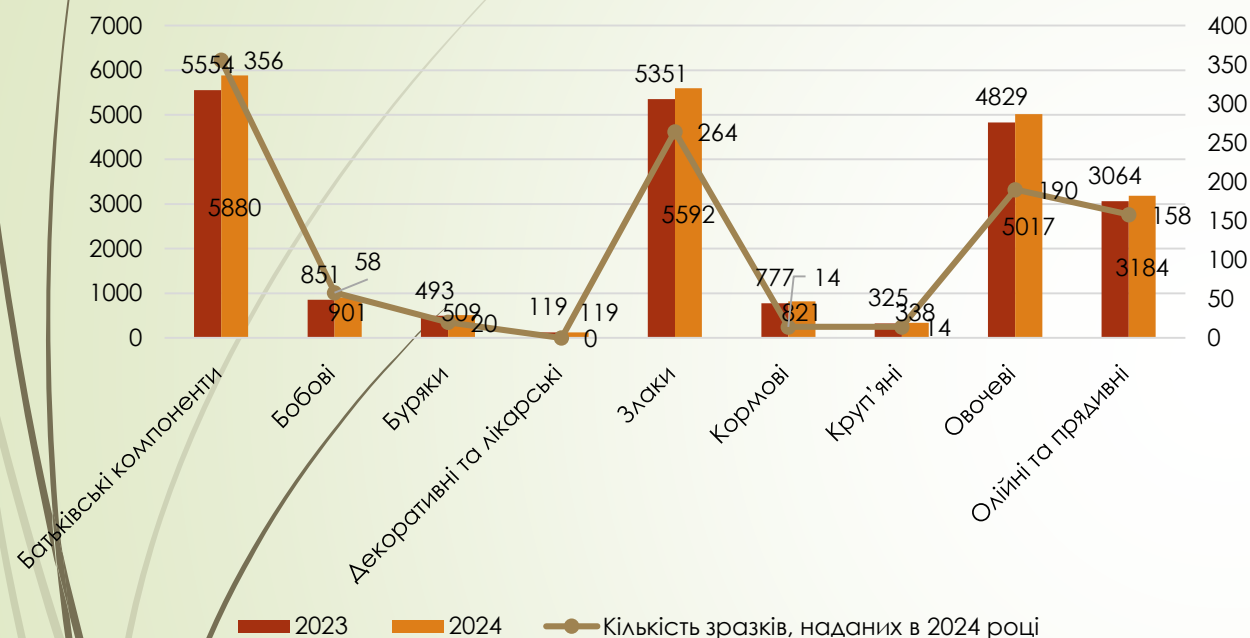

Загалом аналізом за **2019-2024** рр. встановлено зменшення кількості сортів, що проходили кваліфікаційну експертизу на ВОС на пунктах дослідження.

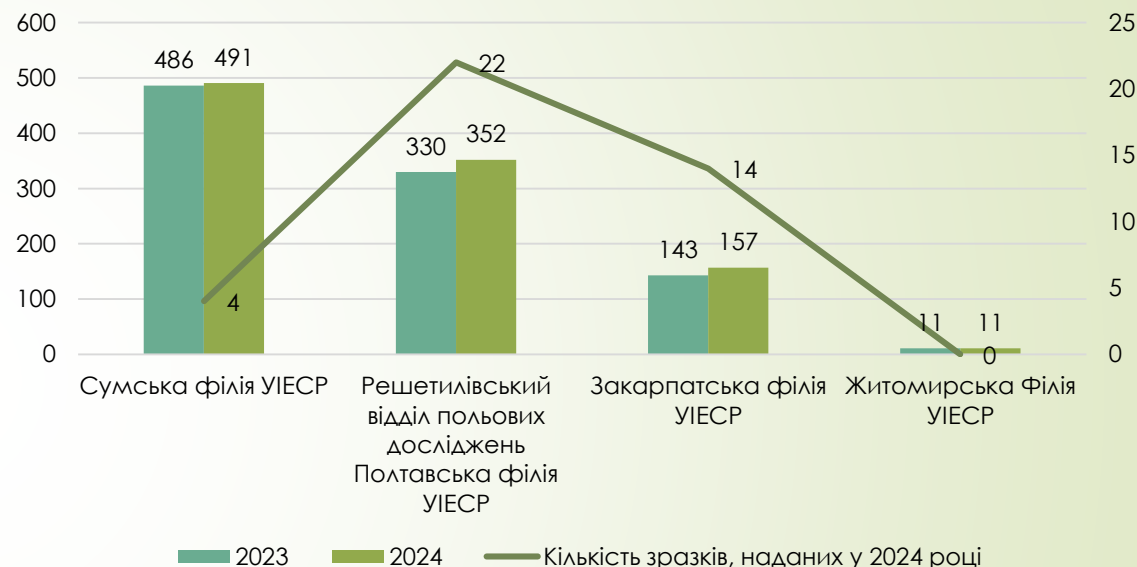
В **2024** році кваліфікаційну експертизу на ВОС проходить 1608 сортів, з них ярого типу розвитку – 1117 сортів, озимого типу розвитку – 302 сортів. За даними заявника – 189 сортів.

Утримання та оновлення офіційних зразків сортів рослин

Кількість зразків насіннєвого матеріалу

Кількість зразків багаторічних видів

- В сховищі UIESP зберігається 22361 офіційний зразок насіннєвого матеріалу, що відноситься до 212 видів рослин, які розмножуються насінням
- З метою оновлення офіційних зразків сорти озимих культур висівали на Черкаській та Івано-Франківській філіях UIESP
- З метою оновлення офіційних зразків сорти ярих культур висівали на Вінницькій, Дніпропетровській та Черкаській філіях UIESP

Кваліфікаційна експертиза сортів рослин на ПСП у 2023-2024 рр.

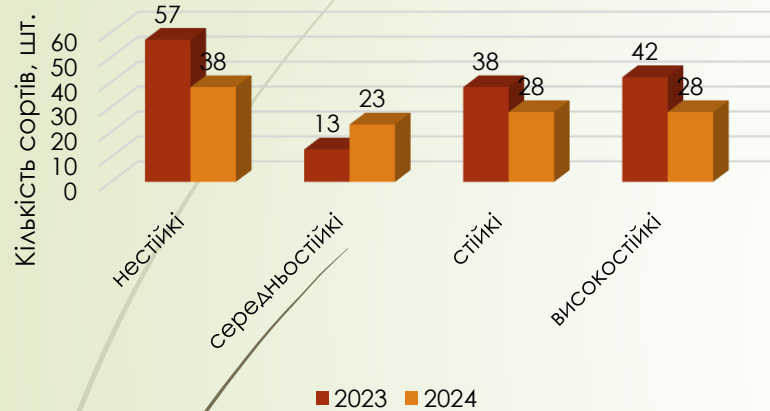
8

Кваліфікаційна експертиза на ПСП в 2024 році проводилась в 23 пунктах досліджень у всіх ґрунтово-кліматичних зонах України

Ботанічні таксони	Кількість сортів в 2024 році					Кількість сортодослідів (фізичних) 2023 рік	Кількість сортодослідів (фізичних) 2024 рік
	всього	в тому числі					
		вітчизняної селекції		іноземної селекції			
		шт.	%	шт.	%		
Озимі зернові - всього	111	80	72	31	28	2896	1696
Ярі зернові - всього	198	54	27	102	73	3719	2181
Зернобобові - всього	44	20	46	24	54	796	481
Круп'яні - всього	4	4	100	-	0	82	48
Цукровий+ кормовий буряк	17	1	6	16	94	228	102
Кормові - всього	4	4	100	-	-	91	35
Олійні - всього	201	101	50	100	50	2766	1807
Картопля	12	9	75	3	25	200	96
Разом	591	321	54	270	46	10624	6446

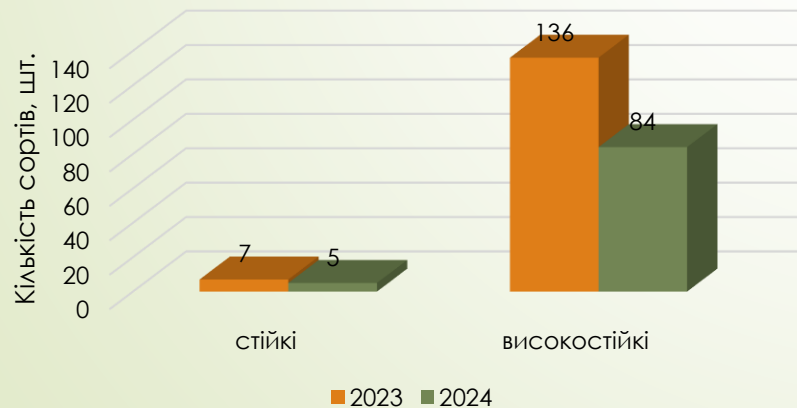
Фітопатологічні дослідження за штучного зараження у 2023-2024 роках

Соняшник однорічний - стійкість до вовчка

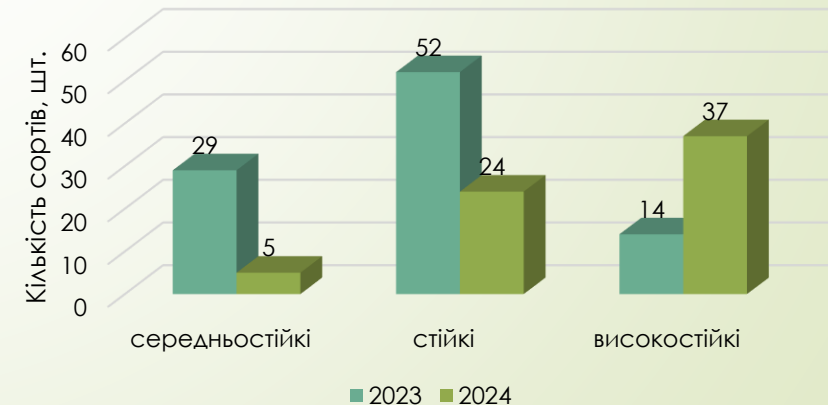

- Черкаська філія UIECP - 66 сортів пшениці м'якої озимої
- Карлівській відділ польових досліджень Полтавської філії UIECP - 89 сортів кукурудзи звичайної
- Дніпропетровській філії UIECP – 117 сортів соняшнику однорідного

Кукурудза звичайна - стійкість до пухирчастої сажки

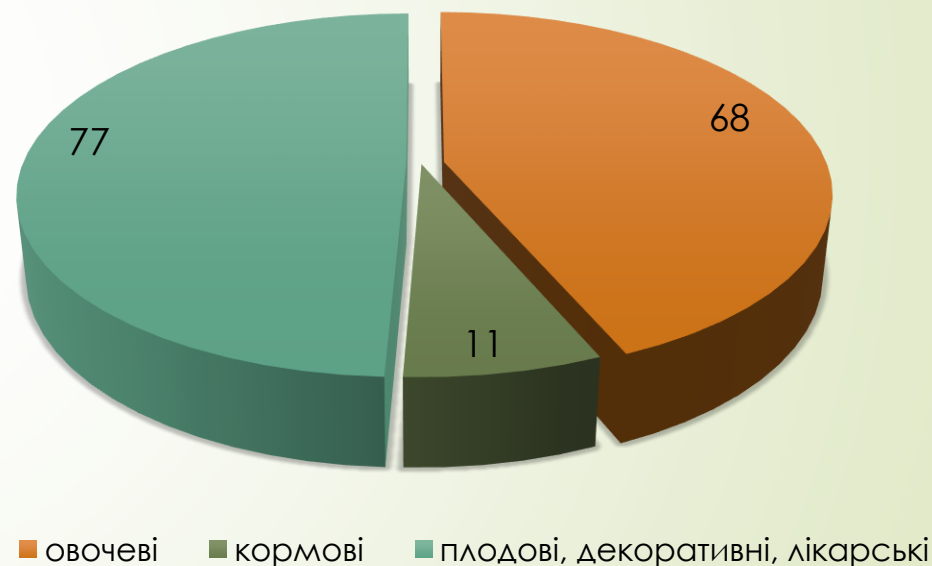
Пшениця м'яка озима - стійкість до твердої сажки

Науково-технічна експертиза сортів рослин, що проходять експертизу на підставі інформації, наданої заявником

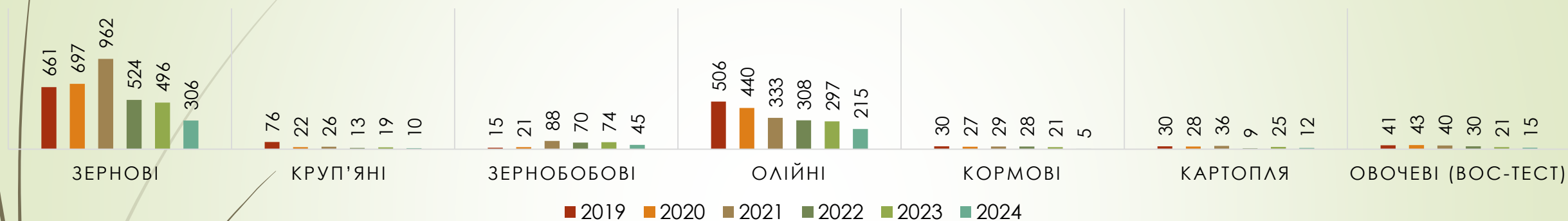
- У 2024 році було проведено кваліфікаційну експертизу сортів рослин, які проходять експертизу на підставі інформації, наданої заявником. Загалом було досліджено 189 сортів.
- У 2024 році надано 176 запитів, з них кукурудза (143 шт.), соняшник (16 шт.) до GEVES (France), Bundesamt für Ernährungssicherheit (Austria), UKZUP (Slovakia), BUNDESSORTENAMT (Germany), OEVV (SPAIN), ріпаку ARNA (Cambridge). Стосовно овочевих 95% запитів надано до Naktuinbouw (Netherlands).

Кількість сортів

Дослідження біохімічних та технологічних показників якості сортів рослин

Кількість сортів за культурами

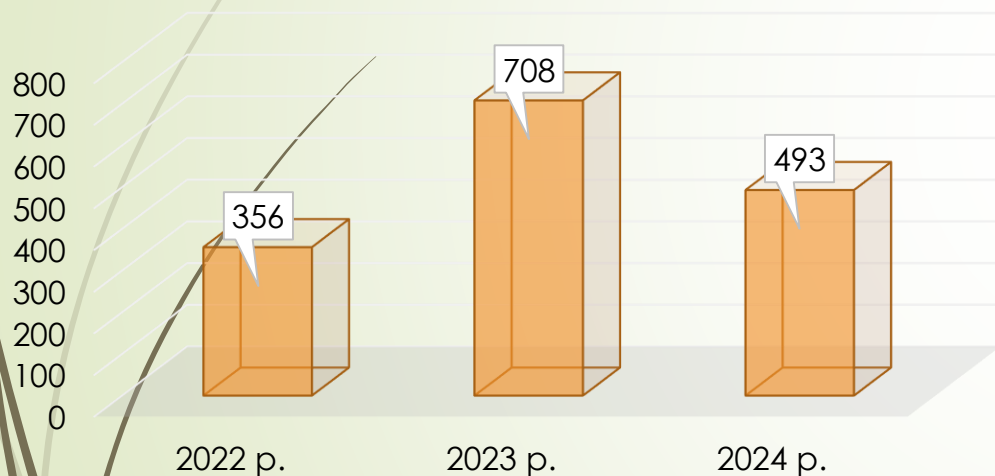

Загальна кількість зразків та аналізів

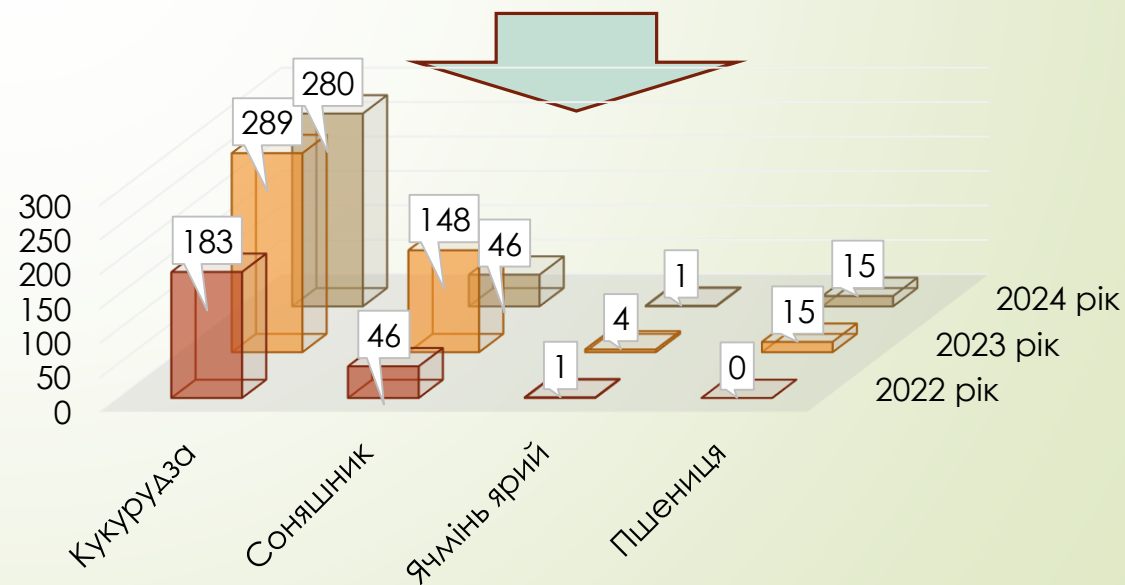
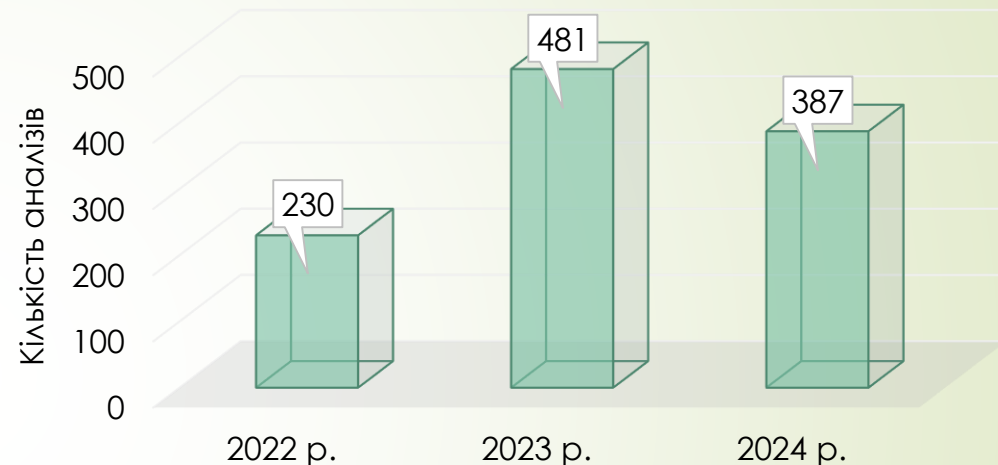

Аналіз сортів рослин з використанням молекулярних методів аналізу

Кількість зразків, які надійшли на
лабораторні дослідження

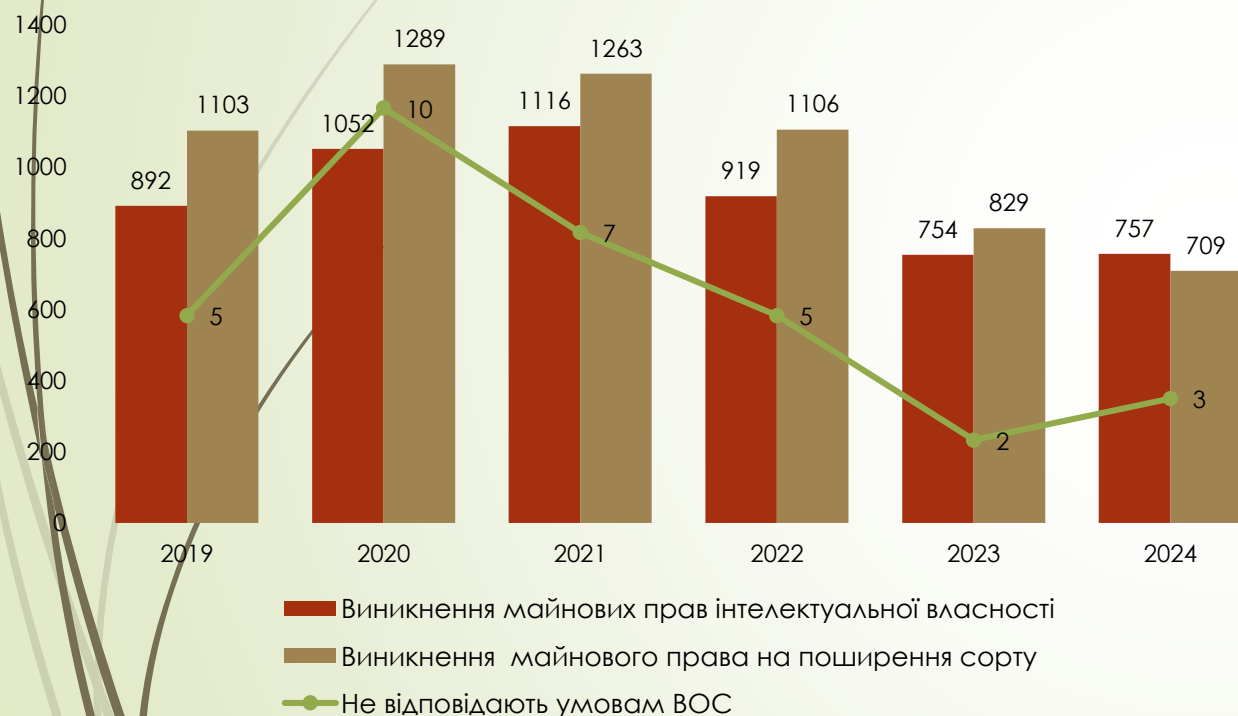

Електрофорез запасних білків насіння

Результати кваліфікаційної експертизи за 2019–2024 роки

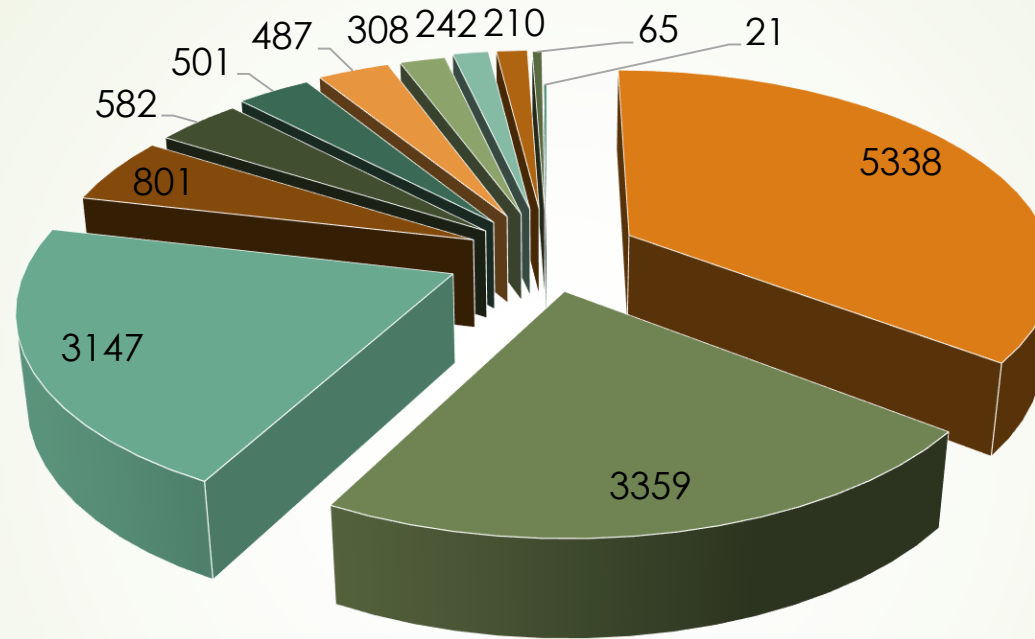
Кількість сортів, за якими підготовлені експертні висновки за результатами експертизи на ВОС

Кількість сортів, за якими підготовлені експертні висновки за результатами експертизи на ПСП

Реєстр сортів рослин придатних для поширення в Україні станом на 31.12.2024 р.

- Сільськогосподарські: злаки
- Сільськогосподарські: олійні та прядивні
- Сільськогосподарські: кормові
- Сільськогосподарські: бобові
- Сільськогосподарські: картопля
- Виноград

- Сільськогосподарські: овочеві
- Плодові та ягідні
- Декоративні та лікарські
- Сільськогосподарські: буряк
- Сільськогосподарські: круп'яні
- Лісові

ВСЬОГО: 14776 сортів

Методичне забезпечення науково-технічної експертизи сортів рослин

- Затверджено наказами Компетентного органу 19 методик

Нормативно-правова діяльність

Протягом 2024 року UIECP в межах компетенції приймав участь у наданні та обговоренні пропозицій щодо внесення змін до:

- наказу Мінагрополітики від 26.09.2023 № 1709 «Про затвердження переліку структурних підрозділів Українського інституту експертизи сортів рослин, що проводять польові дослідження кваліфікаційної експертизи на придатність сорту для поширення відповідних ботанічних таксонів». Зміни затверджено наказом Мінагрополітики від 22.08.2024 № 2806;
- Порядку забезпечення офіційними та дослідними зразками посадкового матеріалу сорту, затвердженого наказом Мінагрополітики від 26.09.2023 № 1710, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 12.10.2023 № 1785/40841 із змінами, внесеними згідно з наказом Мінагрополітики від 09.04.2024 № 1153;
- Порядку проведення кваліфікаційної експертизи сорту та Постанови від 04.08.2023 № 813 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 19.08.2002 № 1183».
- В межах компетенції UIECP опрацьовано та надано пропозиції до проєктів Порядку проведення післяреєстраційного сортовивчення та Порядку встановлення збереженості характеристик сорту рослин, затвердженого наказом Мінагрополітики від 11.12.2024 № 4290, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 23.01.2025 за № 122/43528

Єдиний інформаційний простір

17

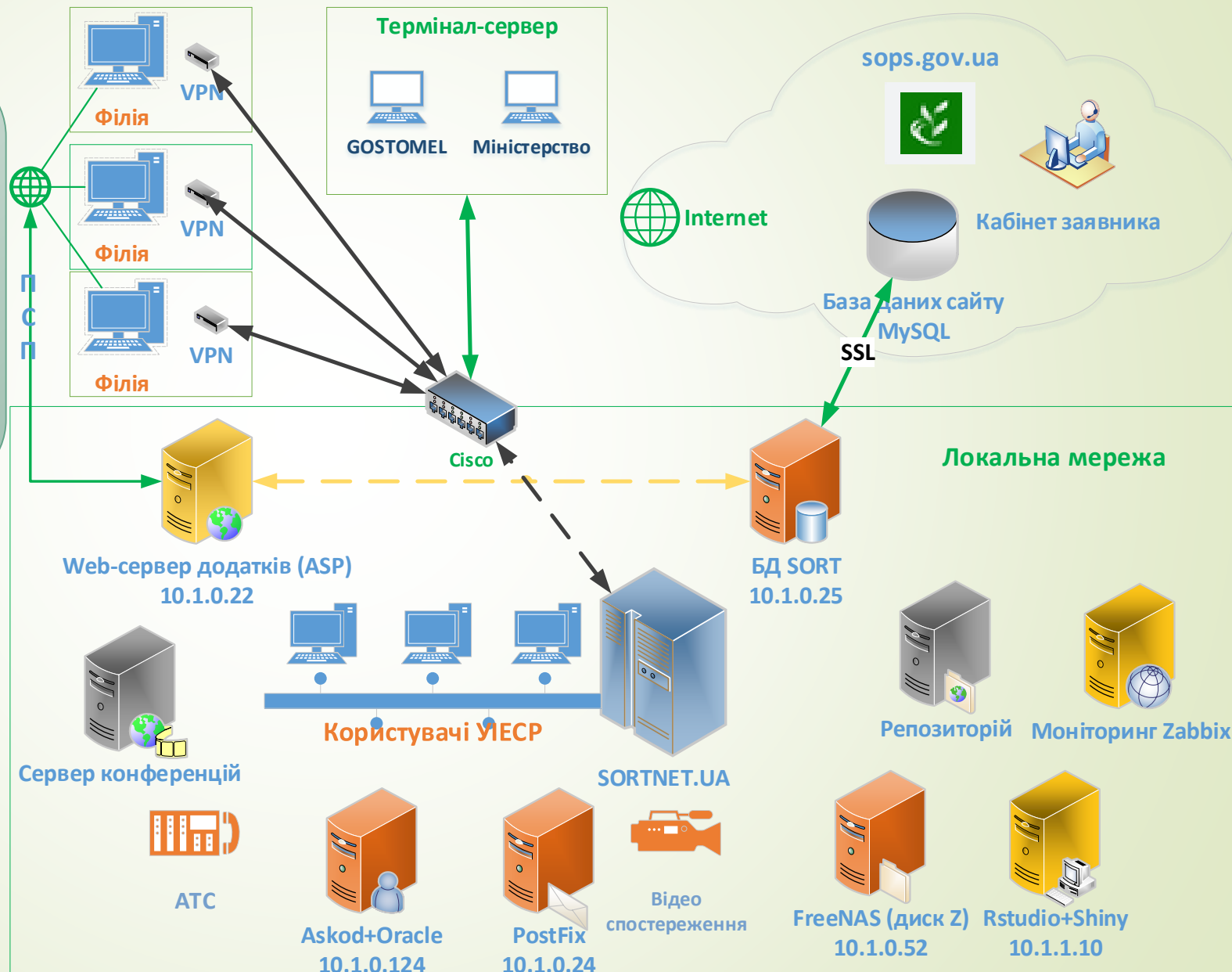
- ☐ Інтеграція в єдину систему етапів експертизи
- ☐ Створення загального інтерфейсу
- ☐ Зменшення кількості додатків
- ☐ Усунення дубляжу операцій користувачами
- ☐ Оперативне відслідковування руху заявки
- ☐ Інформаційна безпека

«е-рослинництво»

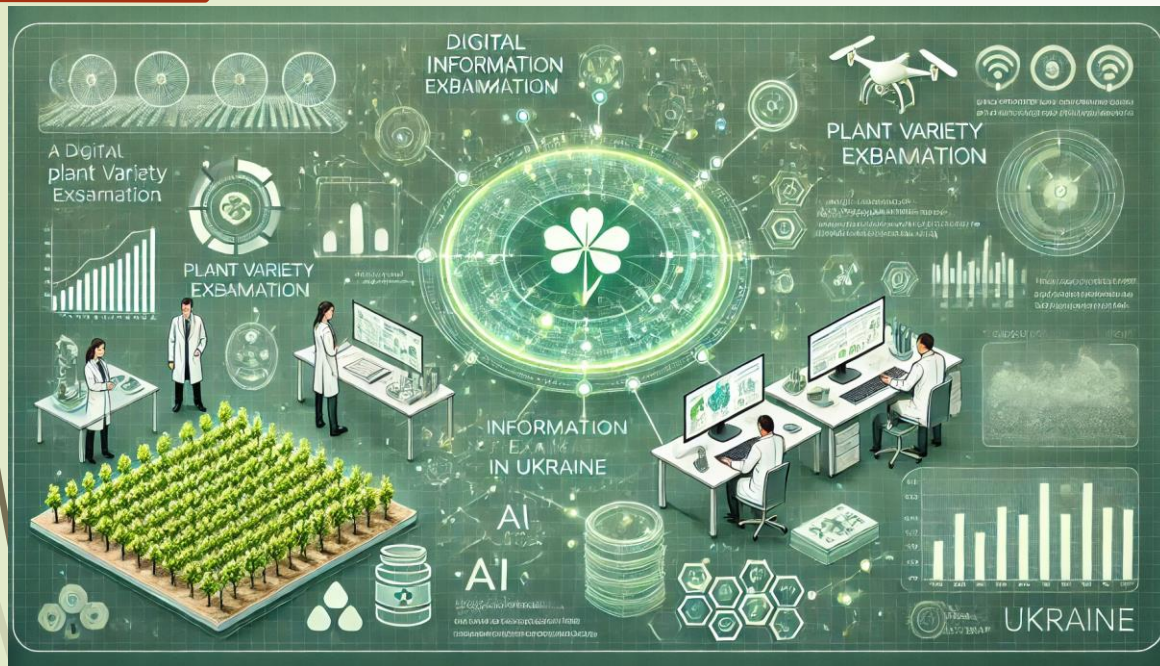
Реєстр заявок
<http://sops.gov.ua/reiestr-zaiavok>

Реєстр патентів
<http://sops.gov.ua/reiestr-patentiv>

Реєстр сортів
<http://sops.gov.ua/reiestr-sortiv-roslyn-ukrainy>

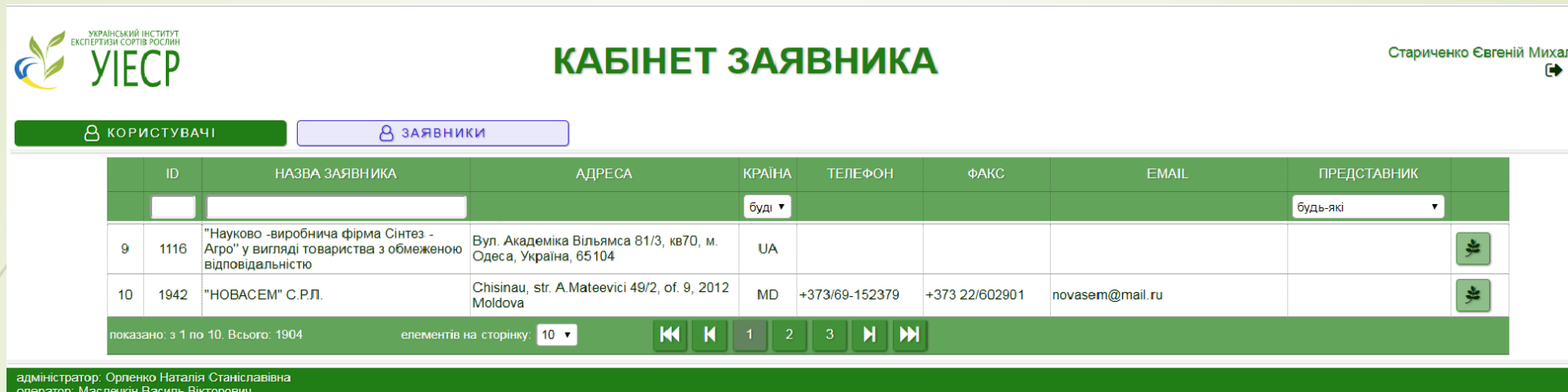
Удосконалення і оновлення автоматизованої інформаційної системи UIESP

- Створення процедур та функцій в базі даних «Сорт» для формування звітів по щорічних даних результатів кваліфікаційної експертизи у знеособленому вигляді
- Оновлення структури бази даних та програмних додатків відповідно до змін в проведенні кваліфікаційної експертизи. Адаптація структури і записів бази даних до змін в веденні державних Реєстрів та сортів ЄС та США
- Оновлення ПЗ «Кабінету заявника» в частині додавання навігаційних елементів в формуванні групових рахунків
- Внесення змін в користувацький інтерфейс веб додатків кваліфікаційної експертизи в частині адаптивності дизайну
- Приведено у відповідність шаблонів документів відповідно до наказів Мінагрополітики: експертні висновки та звіти за результатами експертизи. Оновлення макетів та друкованих форм повідомлень та експертних висновків відповідно до Порядку
- Проведено роботи по впровадженню внутрішнього електронного документообігу: формування довідників організаційної структури філій UIESP, налаштування обігу листування в межах відокремлених підрозділів та модуля номенклатури відділів та зведеної номенклатури

Сервіси для заявників та стейкхолдерів УІЕСР

19

КАБІНЕТ ЗАЯВНИКА

Стариченко Євгеній Михайлович

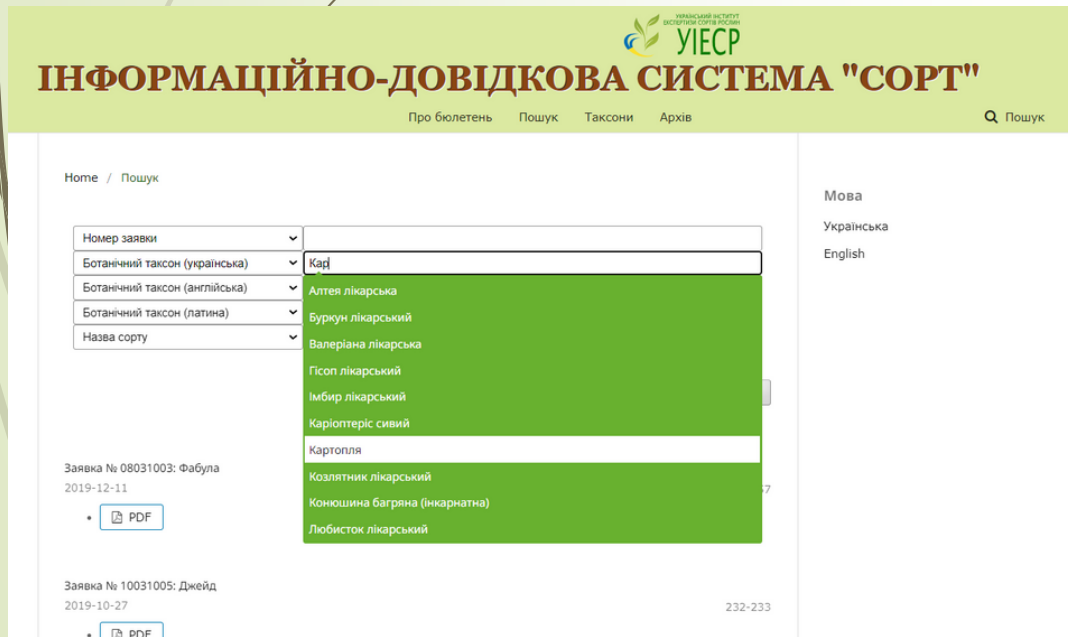
КОРИСТУВАЧІ ЗАЯВНИКИ

ID	НАЗВА ЗАЯВНИКА	АДРЕСА	КРАЇНА	ТЕЛЕФОН	ФАКС	EMAIL	ПРЕДСТАВНИК
9	1116	"Науково-виробнича фірма Синтез - Агро" у вигляді товариства з обмеженою відповідальністю	Вул. Академіка Вільямса 81/3, кв70, м. Одеса, Україна, 65104	UA			
10	1942	"НОВАСЕМ" С.Р.Л.	Chisinau, str. A.Mateevici 49/2, of. 9, 2012 Moldova	MD	+373/69-152379	+373 22/602901	novasem@mail.ru

показано: з 1 по 10. Всього: 1904 елементів на сторінку: 10

адміністратор: Орленко Наталія Станіславівна
оператор: Маслечкін Василь Вікторович

<https://office.sops.gov.ua>

ІНФОРМАЦІЙНО-ДОВІДКОВА СИСТЕМА "СОРТ"

Про бюлетень Пошук Таксони Архів

Home / Пошук

Мова
Українська
English

Номер заявки
Ботанічний таксон (українська)
Ботанічний таксон (англійська)
Ботанічний таксон (латина)
Назва сорту

Карі
Алтея лікарська
Буркун лікарський
Валеріана лікарська
Пісон лікарський
Імбир лікарський
Каріоптеріс сивий
Картопля
Козлятник лікарський
Конюшина багряна (інкарнатна)
Любисток лікарський

Заявка № 08031003: Фабула
2019-12-11

Заявка № 10031005: Джейд
2019-10-27

Інформаційно-довідкова система "Реєстр сортів"

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ
ЕКСПЕРТИЗИ СОРТІВ РОСЛИН
УІЕСР

за номером заявки
за кодом заявника
за назвою заявника
за назвою сорту
за назвою ботанічного таксону

Пошук за обраним

<http://service.ukragroexpert.com.ua/>

<http://sort.sops.gov.ua/search/search>

Періодичні видання УІЕСР

- Рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення № 1577 від 04.12.2023 УІЕСР включено до Реєстру суб'єктів у сфері медіа
- УІЕСР забезпечує видання Бюлетеня «Охорона прав на сорти рослин» <https://sops.gov.ua/publication/buleten-3>
- Створено та розміщено архів випусків Бюлетеня з 2003 року: <https://sops.gov.ua/buleten-arhiv-nomeriv>
- В 2024 році забезпечено публікацію 12 номерів Бюлетеню
- УІЕСР є співзасновником науково-практичного журналу «Plant Varieties Studying and Protection» (фахове видання категорії «Б»: біологічні та сільськогосподарські науки <https://journal.sops.gov.ua/>)
- В 2024 році забезпечено публікацію 4 номерів Тому 20

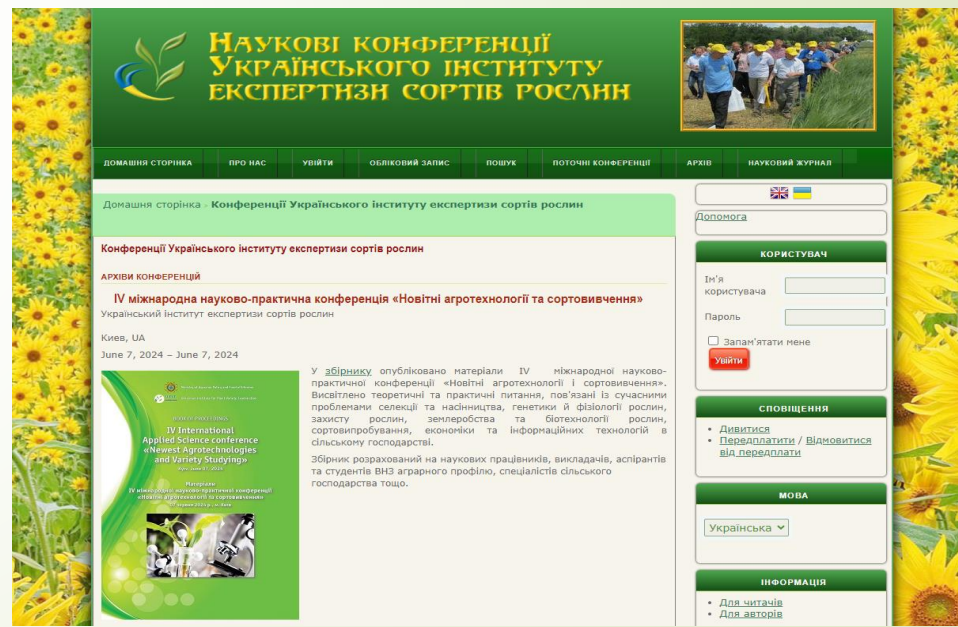

Наукові конференції UIESR

21

У 2024 році UIESR організовано та проведено:

- IV міжнародну науково-практичну конференцію «Новітні агротехнології та сортовивчення»;
- VII інтернет-конференцію молодих учених «Генетика та селекція сільськогосподарських рослин – від молекули до сорту»;
- VI Міжнародну науково-практичну конференцію «Світові рослинні ресурси: стан та перспективи розвитку»

- Матеріали конференцій UIESR розміщено на платформі «Наукова періодика України»:

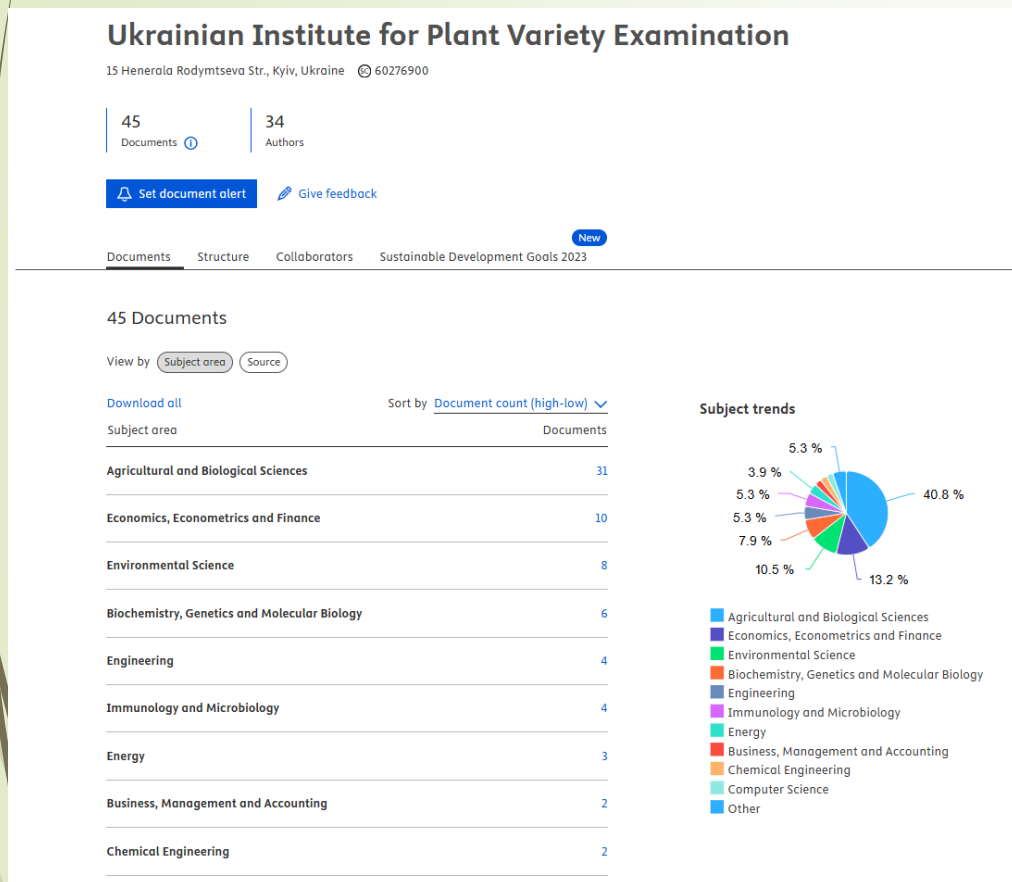
<http://confer.uiestr.sops.gov.ua>

Міжнародне співробітництво

- Участь у 58-й черговій сесії Ради Міжнародного союзу з охорони нових сортів рослин (UPOV). В рамках засідання, українська делегація на чолі з директором UIESP, заступником представника України в Раді UPOV – Сергієм Мельником провела зустріч з керівництвом UPOV (25 жовтня 2024р, Швейцарія).
- У межах розвитку двостороннього міжнародного співробітництва у галузі сільського господарства 07 серпня 2024 р. підписано Меморандум про взаєморозуміння між Українським інститутом експертизи сортів рослин та Державною службою захисту рослин Латвійської Республіки.

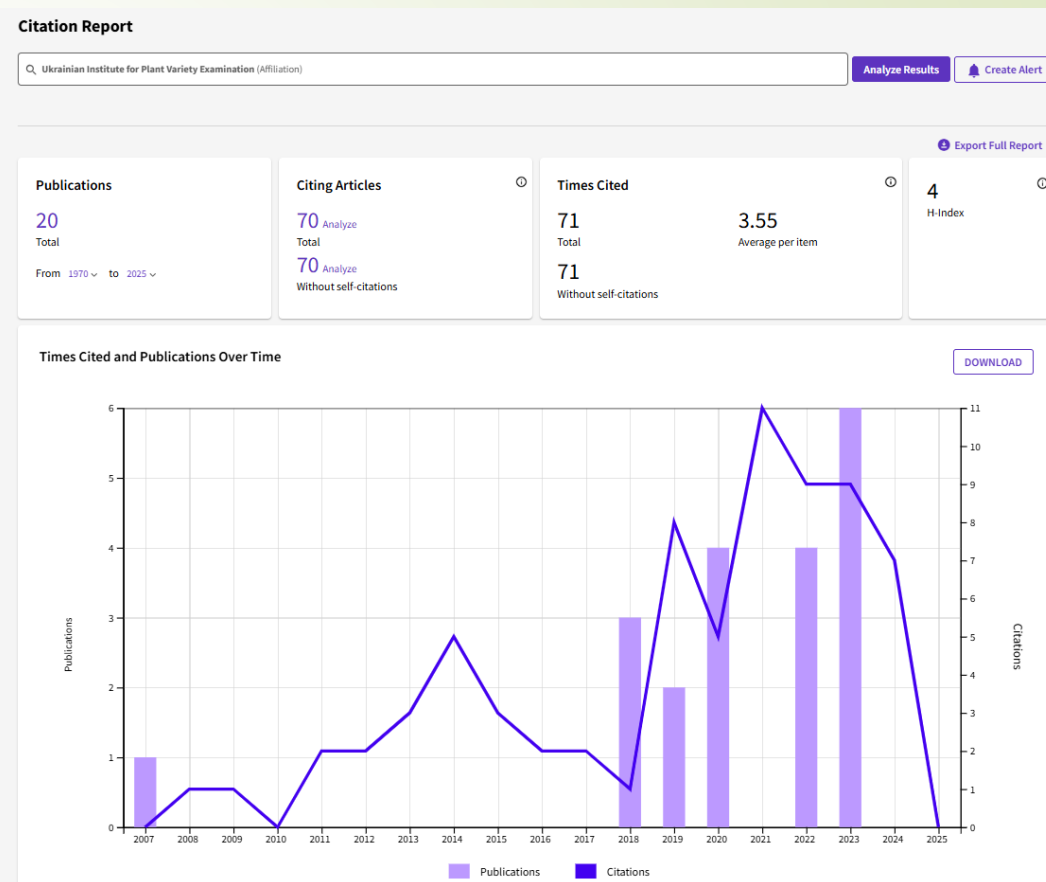

Профілі УІЕСР у міжнародних наукометричних базах даних

SCOPUS

<https://www.scopus.com/affil/profile.uri?id=60276900&origin=AuthorResultsList>

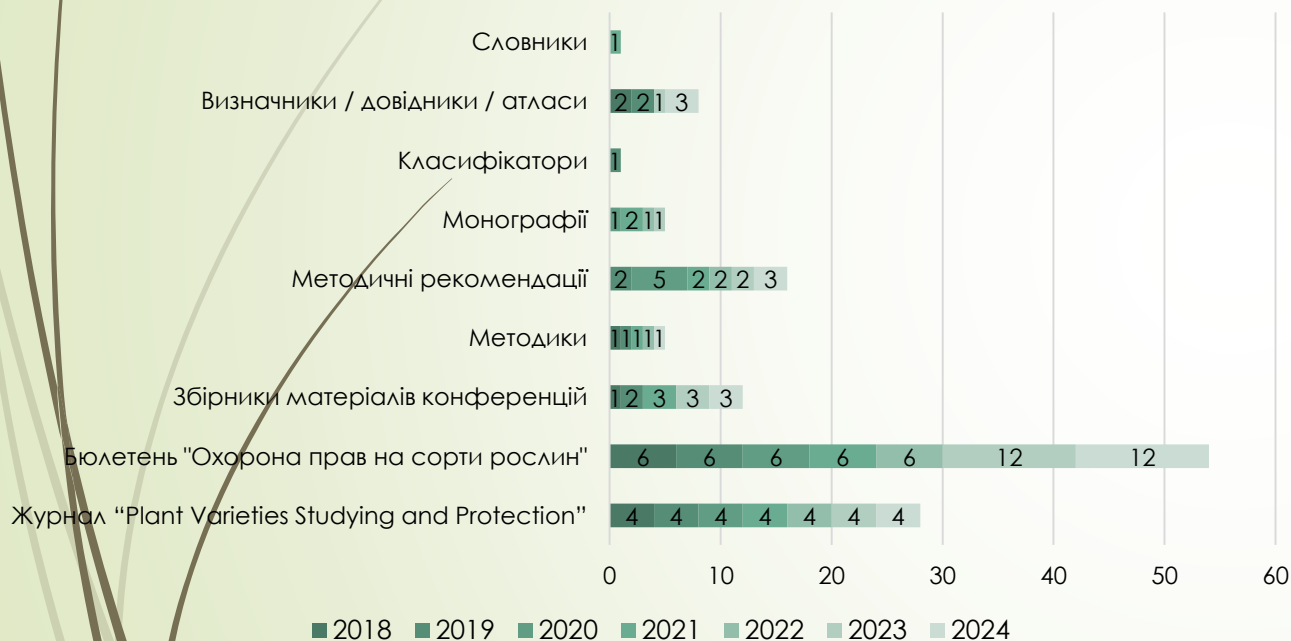

Web of Science

<https://www.webofscience.com/wos/woscc/summary/13738737-c69d-4d54-9ee6-a33add57c49e-82c6d6d3/relevance/1>

Редакційно-видавнича діяльність УІЕСР

Опубліковані видання підготовлені науковцями УІЕСР за 2018–2024 рр.

Науково-публікаційна активність фахівців УІЕСР за період 2018–2024 рр.

